

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

13 februari 2020

De laatste ontwikkelingen rond de re-integratie van (ex-)gedetineerden vindt u in deze nieuwsbrief van het project D&R van de divisie Gevangeniswezen van DJI. Verspreid deze editie vooral onder collega's die betrokken zijn bij re-integratie. Zij kunnen zich ook abonneren via projectdenr@dji.minjus.nl.

- ✓ [Handreiking re-integratie gepubliceerd](#)
- ✓ [Herfstkamp voor kinderen gedetineerden krijgt vervolg](#)
- ✓ [Wijziging systemen gegevensverstrekking aan gemeenten](#)
- ✓ [Website Schuldenwijzer gelanceerd](#)
- ✓ [Regels toegang PI voor NJO's veranderd](#)
- ✓ [Netwerkpartners op bezoek in PI Achterhoek](#)
- ✓ [Van der Staaij-gelden toegekend](#)
- ✓ [Belevingsdag Perspectief Herstelbemiddeling groot succes](#)

Handreiking re-integratie gepubliceerd

DJI, gemeenten en reclassering hadden al een bestuurlijk akkoord ondertekend over samenwerking bij de re-integratie van (ex-)gedetineerde burgers. Nu is ook de bijbehorende handreiking gereed. Het bevat een praktische uitwerking van de afspraken uit het akkoord en beschrijft welke partij waarvoor verantwoordelijk is.

In 'Kansen bieden voor re-integratie', ondertekend in juli 2019, hebben DJI, gemeenten en de reclassering afgesproken zich gezamenlijk vanaf dag één van detentie in te zetten voor de re-integratie van (ex-) gedetineerde burgers. Daarbij staan de situatie van de gedetineerde op het gebied van de vijf basisvoorwaarden, zijn sociale netwerk en herstel in brede zin centraal.

Rol per basisvoorwaarde

In de bijbehorende handreiking staan de rollen van de verschillende partijen beschreven. Ook is per basisvoorwaarde opgenomen wie waarvoor verantwoordelijk is. Zo neemt bijvoorbeeld de penitentiaire inrichting de regie bij de aanvraag van een geldig identiteitsbewijs.

Bij de aanpak van schulden ligt de regie bij de gemeente. Voor de screening van een gedetineerde over diens behoefte aan zorg is afgesproken dat de reclassering en gemeente informatie aanleveren over al lopende zorgtrajecten die gecontinueerd

moeten worden. Bij de ondersteuning van een gedetineerde voor het onderhouden van een positief sociaal netwerk is een belangrijke rol voor de PI weggelegd.

Praktijkvoorbeelden

De handreiking is voorzien van verschillende voorbeelden uit de praktijk, zoals de samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en JC Zaanstad. Ook het project 'Samen starten' in Zwolle van de reclassering, gemeente en lokale PI wordt uitgebreid beschreven. Andere praktijkvoorbeelden zijn onder meer de gezinsbenadering in de PI's Veenhuizen en Leeuwarden en de inspanningen van de gemeenten Breda en Tilburg voor de re-integratie van hun (ex-)gedetineerde burgers.

Dynamisch document

De handreiking is geen statisch document. De drie betrokken partijen (justitie, gemeenten en reclassering) passen het voortdurend aan op basis van nieuwe inzichten en veranderde wet- en regelgeving. Ook wordt het aangevuld met lokaal ontwikkelde good practices. Verantwoordelijk hiervoor is de directie Sanctietoepassing en Jeugd van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Meer informatie plus de volledige handreiking is te vinden op de [website van DJJ](#).

Herfstkamp voor kinderen gedetineerden krijgt vervolg

Het herfstkamp dat Exodus samen met DJI in de penitentiaire inrichting Vught heeft gehouden, krijgt een vervolg. Dit jaar keert het kamp, bedoeld voor gedetineerde vaders en hun kinderen, terug naar Vught. Ook de PI Veenhuizen heeft interesse getoond.

In oktober hield Exodus voor de eerste keer het [herfstkamp](#) in de PI Vught, waaraan acht vaders en veertien kinderen meededen. Het bood de ouders de gelegenheid samen met hun kroost te knutselen, sporten, lunchen et cetera, onder begeleiding van vrijwilligers van Exodus en medewerkers van DJI. Het dagprogramma was in de PI, 's avonds en 's nachts verbleven de kinderen op een nabije locatie.

Relatie versterken

Doel was de relatie tussen vader en kind te versterken. Tijdens de week hadden de kinderen meer contact met hun vaders dan normaliter gedurende een heel jaar. De enthousiaste reacties hebben de nazorg/vrijwilligersorganisatie ertoe gebracht het dit jaar opnieuw te organiseren.

Wijziging systemen gegevensverstrekking aan gemeenten

De overgang van AGG naar de Injus voor de gegevensverstrekking over gedetineerden aan gemeenten vindt in maart plaats. AGG verdwijnt dan van de radar.

Sinds mei 2019 gebruiken de inrichtingen de Applicatie Gegevensverstrekking Gemeenten voor het versturen van de meldingen begin en einde detentie. Ook het informatieblad over de eventuele hulpvraag van de gedetineerde op het gebied van de vijf basisvoorwaarden en sociaal netwerk gaat via AGG.

Melding detentie

Al bij introductie van het nieuwe systeem was duidelijk dat het tijdelijk zou zijn. De Justitiële Informatiedienst (Justid) neemt met het systeem Injus de informatieverstrekking over. De melding begin en einde detentie gaat via Injus geheel geautomatiseerd naar de gemeenten. Daarbij wordt gekeken naar de laatste gemeente

waar de persoon stond ingeschreven op een geldig adres in de Basis Registratie Personen (BRP). Indien nodig gaat Justid daarvoor tot vijf inschrijvingen terug. Veel gemeenten zijn inmiddels aangesloten en ontvangen de meldingen via Injus.

Toestemmingsverklaring

Overigens is het werken met toestemming een tijdelijke aangelegenheid. Vanwege privacywetgeving moet een gedetineerde nu eerst toestemming geven om informatie over de vijf basisvoorwaarden met de gemeente te delen. Hij/zij vult dan samen met de casemanager het informatieblad in. Zodra de nieuwe Wet straffen en beschermen in werking treedt (vermoedelijk begin 2021), is dat niet meer nodig.

Website Schuldenwijzer gelanceerd

Deurwaardersorganisaties hebben de website Schuldenwijzer.nl gelanceerd. De site biedt mensen - op termijn - een volledig overzicht van hun schulden. Dat maakt het voor hulpverleners makkelijker om (gedetineerde) burgers te helpen bij het oplossen van hun financiële problemen.

[Schuldenwijzer](https://schuldenwijzer.nl) is een initiatief van de stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders. 32 procent van de

Nederlandse huishoudens heeft een of meer betalingsachterstanden. Onder gedetineerden is dat percentage 70 procent. Vaak ontbreekt het overzicht en kost het veel tijd om uit te zoeken wie de schuldeisers zijn en voor welke bedragen.

Schuldhelpverlening

Momenteel kan een persoon precies zien op Schuldenwijzer wie er beslag op zijn inkomsten heeft gelegd. In de loop van volgend jaar biedt de site een overzicht van alle schulden, ook voordat er beslag is gelegd. Hierdoor kunnen professionals sneller en beter schuldhelp verlenen. In een later stadium sluit ook het CJIB aan bij het initiatief.

Regels toegang PI voor NJO's veranderd

De regels voor de toegang van niet-justitie-gebonden organisaties (NJO's) tot penitentiaire inrichtingen zijn veranderd. Zo bepaalt niet langer een commissie welke organisaties worden aangewezen als NJO. In plaats daarvan staat in de Regeling toelating en weigering bezoek en beperking telefooncontacten penitentiaire inrichtingen in verband met het verstrekken van een beroepspas welke organisaties daarvoor zijn gekwalificeerd.

De oude NJO-regeling was al niet meer van toepassing en wordt niet vervangen door een nieuwe. In plaats daarvan is er een artikel toegevoegd aan de Regeling toelating en weigering bezoek en beperking telefooncontacten penitentiaire inrichtingen in verband met het verstrekken van een beroepspas. Die geldt sinds eind november 2019.

Voorwaarden beroepspas

De organisaties die volgens artikel 5a van bovengenoemde Regeling zijn gekwalificeerd als NJO kunnen een schriftelijke aanvraag indienen bij de vestigingsdirecteur van een penitentiaire inrichting voor een beroepspas voor een vrijwilliger of medewerker.

Voor vrijwilligers betekent dit dat alleen vrijwilligersorganisaties die subsidie krijgen verleend door de minister voor Rechtsbescherming zo'n beroepspas kunnen aanvragen. Zij dienen per vrijwilliger/medewerker het volgende te overleggen aan de

vestigingsdirecteur: een afschrift van het subsidiebesluit van het desbetreffende jaar, een identiteitsbewijs, een Verklaring omtrent Gedrag (VOG) of een Beschrijving Getoond Gedrag. Ook moet worden aangetoond dat de vrijwilliger of medewerker minimaal drie maanden werkzaam is voor de organisatie.

Voor medewerkers van gemeenten en zorginstellingen geldt alleen dat zij in het bezit moeten zijn van een geldig identiteitsbewijs. Voor de overige organisaties die zijn goedgekeurd door de divisie Gevangeniswezen/Vreemdelingenbewaring van DJI worden nadere voorwaarden bepaald.

Toestemmingsbrief

Als de vestigingsdirecteur akkoord is met de aanvraag, stuurt hij/zij de desbetreffende vrijwilliger of medewerker een toestemmingsbrief . Deze brief geldt als beroepspas. Met deze toestemmingsbrief is het niet langer vereist om voor ieder bezoek een aanvraag te doen, zoals voorheen vereist bij de (vervallen) NJO-regeling, maar is bezoek in beginsel toegestaan.

De gewijzigde Regeling toelating en weigering bezoek is [online](#) te raadplegen.

Netwerkpartners op bezoek in PI Achterhoek

In navolging van de PI Haaglanden hebben ook de penitentiaire inrichtingen in Zutphen en Arnhem een re-integratiemiddag georganiseerd. Met gemeenten, reclassering en andere organisaties werden ervaringen en ideeën uitgewisseld over een goede begeleiding van de terugkeer van gedetineerde burgers naar de samenleving.

Op 19 november 2019 opende de PI Achterhoek in Zutphen in samenwerking met PI Arnhem de deuren voor de netwerkpartners. Doel van de re-integratiemiddag was het intensiveren van de samenwerking tussen gemeenten, gevangenen en reclassering. Besproken werd hoe de partijen praktisch invulling kunnen geven aan de afspraken in het bestuurlijk akkoord over re-integratie van DJI, VNG en reclassering.

Schotten

Francesca Salamone, vestigingsdirecteur van PI Arnhem, zei daarover: “Als PI Achterhoek en PI Arnhem hebben we al nauwe banden met de gemeenten, maar er is zeker nog verbetering mogelijk.” Danny Vette, vestigingsdirecteur van PI Achterhoek vulde aan: “Er is vandaag veel besproken. Er zijn nieuwe ideeën over tafel gegaan. Een conclusie was ook dat financiële en juridische schotten ons nog wel eens in de weg zitten, maar ik proef ook de wil om er samen de schouders onder te zetten. Alle betrokken partijen willen graag een bijdrage leveren om de samenleving nog een stukje veiliger te maken.”

Van der Staaij-gelden toegekend

DJI heeft de aanvragen van gemeenten voor de bijdrageregeling Wonen & Werken 2020 beoordeeld. De aanvragen beslaan tachtig procent van de Nederlandse gemeenten. Ze opteren voor een bijdrage aan de financiering van re-integratietrajecten van (ex-)gedetineerden.

Gemeenten zijn inmiddels geïnformeerd over de toekenning van de bijdragen. De regeling Wonen & Werken is speciaal bedoeld voor re-integratietrajecten op het gebied van de vijf basisvoorwaarden (werk en inkomen, onderdak, schuldenaanpak, identiteitsbewijs en zorg). Het budget bedraagt jaarlijks 2,4 miljoen euro.

Bestuurlijk akkoord

Het is een extra steuntje in de rug voor gemeenten voor hun re-integratieactiviteiten voor ex-gedetineerden. DJI, gemeenten en reclassering hebben in het bestuurlijk akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie' afgesproken zich gezamenlijk in te zetten voor een succesvolle terugkeer van gedetineerden naar de samenleving.

Trajecten

Gemeenten kunnen de aanvraag indienen mede namens andere gemeenten, veiligheidshuizen en/of maatschappelijke organisaties in hun regio. De 49 aanvragen voor 2020 zijn goed voor 284 gemeenten. De ingediende plannen beslaan trajecten, ondersteuning of voorlichting voor ruim 2000 gedetineerden.

De bijdrageregeling bestaat sinds 2014 en is voortgekomen uit een motie in de Tweede Kamer van Kees van der Staaij. Daarom staat het ook wel bekend als de Van der Staaij-gelden. Meer informatie, waaronder een lustrumboek met praktijkvoorbeelden, is te vinden op dji.nl.

Belevingsdag Perspectief Herstelbemiddeling groot succes

Heel veel positieve reacties kreeg Perspectief Herstelbemiddeling op de eerste Belevingsdag. De belangstelling was dermate groot dat er dit jaar een volgende

editie komt.

Tijdens de Belevingsdag kregen professionals uit diverse hoeken een kijkje in de keuken van de organisatie die contact tussen slachtoffers en daders organiseert. Verschillende ervaringsdeskundigen (slachtoffers en een veroorzaker van een dodelijk ongeval) deden hun verhaal. Acteurs speelden een bemiddelingsgesprek tussen een vader en zijn dochter die hij in het verleden had misbruikt.

Obstakels

Slachtoffer Els vertelde hoe zij na de moord op haar broer contact zocht met de dader. Soms stuitte ze op onvoorziene obstakels. Ze had de dader verschillende brieven geschreven, maar kreeg geen antwoord. Later bleek dat de man was overgeplaatst en de brieven niet werden doorgestuurd. Evenmin kreeg Els bericht van de overplaatsing. Via Perspectief kwam ze uiteindelijk wel in contact met hem en sprak ze onder begeleiding van een bemiddelaar met hem in de gevangenis.

Ervaringsdeskundigen

Directeur Annet Slijkhuis van Perspectief Herstelbemiddeling vroeg aan het eind van de dag de ervaringsdeskundigen op het podium. Ze toonde zich verheugd dat er zoveel verschillende netwerkpartners aanwezig waren, waaronder DJI, politie en reclassering.

Een impressie van de Belevingsdag vindt u op de website van [Perspectief Herstelbemiddeling](#).

Colofon:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van:

Project Detentie & Re-integratie

Divisie GW/VB, DJI

Raamweg 9-11

2596 HL Den Haag

Tel: 08807 27057

Vragen? Reacties? Aanmelden of afmelden?

Mail naar het [project D&R](#).

